

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:
 Pe un an 2 fl.
 Pe o jumătate de an 1 "
 Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
 și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Măcelarilor nr. 21).
 Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
 a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie st. v. »Foaia Poporului» intră în al treilea an al vieții sale. Ne luăm prin aceasta voce a atrage de cu vreme luarea aminte a abonaților noștri, că cu sfârșitul lui Decemvrie stil vechiu, le încheie abonamentul pe anul de față, și îi rugăm să binevoască a grăbi cu reînnoirea lui, pentru-ca să nu fim siliți a opri trimiterea mai departe a foii.

»Foaia Poporului« va apare regulat și dela Anul-nou înainte, și prețul îi va rămâne același, și anume:

Pe un an întreg . . . 2 fl. (4 coroane)
 Pe jumătate de an . . . 1 fl. (2 coroane).

Pe timp mai scurt, nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela începutul și dela mijlocul anului (1 Ianuarie și 1 Iulie st. v.)

Domnii abonați cari au avut și până aci foaia noastră, sunt rugați, la trimiterea abonamentului a lipi pe dosul couponului (locului gol pentru scris) de pe mandatul postal (postautalvány) câte o fașie cu adresa sub care au primit până aci foaia noastră, ori a însemna cel puțin bine, numărul sub care le venia.

Abonații noi, sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteț, însemnând posta din urmă.

Rugăm pe toți bunii noștri spriginitori, să nu ne lipsească nici pe viitor de caldul d-lor sprigin în schimbul căruia noi ne vom strădui a le da o foaie bună și folositoare.

Administrația
 „Foi Poporului“.

Din pragul temniței.

Abia un an de zile am putut ave fericirea de a sta în șirul celor-ce prin »Foaia Poporului« străduesc și ostenesc întru luminarea și ridicarea iubitului nostru neam românesc, — și eată-mă și pe mine pornit pe drumul temniței, — așa fiind voia »părintescului« guveru din Pesta și a »bunilor« sei slugitori. . .

E vreme destul de lungă aceea pe care și eu merg să zac în temniță, pe mine ea însă nu mă poate spăria, nici întrista măcar! M'ar spăria și m'ar întrista atunci, când aș ști că scumpul steag, »Foaia Poporului«, orfan a rămas, că nu ar fi cine să-l ridice și să-l poarte mai departe cu aceeași hotărâre și mândrie cu care a fost până acum, — dar' când știu, că încă zeci de inși de vor fi luați și țirți în temniță: falnicul steag mereu sus și mândru va fâlăi, căci nesecat e numărul celor ce cu dragă inimă aleargă și vor alerga să-l țină: întru în temniță mândru, că mă pot numi și eu unul dintre soldații căzuți pentru »Foaia Poporului«.

Și acum, când ușa temniței s'a închis peste mine, eu trimițând un cald salut cetitorilor »Foi Poporului« le zic: Nu vă spăriați, credeți și nădăjduiți; adunați-vă și mai tare în giurul acestei prigonite foi, ascultând de sfaturile ei, și bine are să ne fie într'un apropiat viitor, tuturora!..

Ciuj, Dec. 1894.

George Moldovan.

Înfricarea Sârbilor.

(.:) Nebuni de ură contra a tot ce nu e unguresc, ministrii unguri își descarcă tot veninul lor asupra luptătorilor popoarelor nemaghiare. În timpul acesta din urmă s'au întrecut pe sine inșiși în prigoniri. Dar' e ceva desnădăjduit în lucrarea lor. Ei sunt amețiți de un vis nebun, că adecă această țeară în care locuiesc 7 milioane de Unguri și 10 de nemaghiari, ar pute se ajungă în scurtă vreme a fi deservit ungurizat. Ear' când acum ved cum se deșteaptă, cum se mișcă poporul român și cu el alătura și celelalte popoare nemaghiare, protestând contra încercării de a le desbrăca de legea, limba și credința lor: ei se sparie și ved că nebunul lor plan nu merge, nu se poate întrupa; ear' aceasta îi desnădăjduiește, și în desnădăjduirea lor prigonesc și pedepsesc atât de crunt pe luptătorii naționali.

Pilda cea mai nouă au dat-o zilele trecute.

În vremea procesului Memorandului nostru, apriga foaie națională sârbească »Zastava« (steagul) din Neoplanta, a scris un prea frumos articol despre acel proces în care aduce pilda din sfânta scriptură, cum Jidovii cereau cu gură mare lui Pilat restignirea lui Christos. »Ear' diregătorul a zis: Dar' ce rău a făcut! Ear' ei mai tare strigau: Să se restignească!« (Mat. 27).

FOIȚA.

Totul pentru națiune!

Domnișoarelor române

Improcesuate pentru purtarea colorilor naționale.

— 12 Decemvrie 1894. —

De la margini pân' la margini
 Răsbăteau înviforate
 Strigăte 'mbărbătătoare,
 Din mari piepturi pomitoare,
 La grea luptă chiemătoare:
 Glas de frate cătră frate!

Căci în vetrele străbune
 Dușmani negri amenință,
 Și ne-au pus picioru 'n prag
 Să ne sfărâme șirag
 Tot ce-avem noi scump și drag:
 Limbă, nație, credință!

Cresc ca din pământ luptacii!
 Focuri ard prin văi, pe dealuri...
 Pe câmpia-Ardelenească
 Gata-s toți ca să primească
 Să respingă, să isbească
 Ale dușmanului valuri!

Lupta s'a încins, și-i cruntă!
 Bate 'n româneasca mare
 O furtună 'ndușmănită,
 De demoni călăuzită,
 Vrând să sfarme și să 'nghită
 Tot ce scump Românul are!

Peste apele 'nvrăjbite
 Fulgere despicioare
 Lunecă, ca să isbească
 În falanga românească,
 A ei barce să zdrobească
 Cu întregi a lor comoare!

Ca eroi să țin cârmacii!
 Mii aleargă, prind, și-ajută!
 Dar' furtuna greu isbește,
 Cât puterile sleește, —
 Și în piepturi încolțește
 Tot mai mult o teamă mută...

Când de-odată 'n fundul zării
 Să ivește 'nflăcărată
 O falangă de fecioare,
 Mândre ca o sârbătoare,
 Și în ochi cu foc de soare
 Și cu frunte înălțată!

Ele vin; și 'n a lor cale
 Fac vâzduhul să răsune
 De un glas ce 'ntinerește,
 Ca din corn de-argint răsbește,
 Și 'ndemnând el poruncește:
 »Totul Pentru Națiune!«

„Și Pilat li-a zis lor: Dar' ce rău a făcut? Ear' ei mai virtos strigau: Răstignește-l pe el!“ (Marcu 15.)

Vrea adevărat autorul articolului să scoată la iveală prostia și răutatea acelei plebe iudevești, care întrebă că ce rău a făcut Christos, nu știa să spună, ci striga descreeată, nebunită de cărturarii și fariseii Jidovi: *Răstignește-l!* Și apoi aplică acest fel de judecată și față cu procesul Memorandului întrebând: „Pentru ce este acusat poporul românesc? Ce rău au făcut naționalitățile nemaghiare pentru a fi tratate astfel? La aceste întrebări Maghiarii răspund întocmai ca cei din evanghelie: *Răstignește-l!*“ . . .

Nu li-a plăcut celor dela cârmă de acest articol al foii sârbești și i-au făcut proces. Lunea trecută a fost pertractarea înaintea Curții cu jurați din Seghedin. La proces se înștiințase trei apărători: un Sârb, un Român și un Slovac, (domnii Dr. Stefanovici, C. Brediceanu și Gavrilă.) Tribunalul n'a primit însă decât pe un apărător, pe Dr. Stefanovici. El a apărut frumos de tot. Vom da amănunte în alt număr. Dar' procesul s'a sfârșit cu o strașnică pedeapsă: **un an și jumătate temniță ordinară** redactorului *Milan Popovici* al „Zastavei“, și osânditul pus numai decât în închisoare!

Ce vedem noi și din sfârșitul acestui proces? Acea, că nimic nu-i doare mai rău pe stăpânitorii nostri de azi, ca aceea, când ved că noi popoarele nemaghiare, deopotrivă apăsată și nedreptățită, ne deșteptăm, ne ridicăm, ne apropiem tot mai mult unele de altele, ne mângăiem în dureri și ne făgăduim ajutor în nevoi! Asta le scoate ochii, le risipește nebunul lor vis, îi desnădăduște — și de aceea lovesc așa de crunt în noi și în pornirile noastre!

Osânda grea dela Seghedin n'are nici ea alt rost decât a-i înfrica doară pe Sârbi de a-și mai spune pe față alipirea lor față cu noi și a osândi pe

cei-ce lovesc în noi. Să fim însă cu toții incredințați, că scopul nu 'și-l vor ajunge! Prin osânda ca cea dela Seghedin numai apropia mai tare ne pot pe unii de alții, și numai grăbi-se-va mai mult încheierea și pe față a tovarășiei de luptă între noi, Sârbi și Slovaci, în contra impilatorilor, sbirilor nostri obștești! Astfel de osânde îndârjesc poporul din sinul căruia face parte osânditul, și îl împing mai tare spre noi, asemenea pătimitori ca și dînșii.

Noi în osânda dela Seghedin a redactorului „Zastavei“ vedem un pas înainte spre bine pentru noi și spre rău pentru păgânele stăpâniri ungurești!

Scrisorile iubitorilor nostri.

(§) Pentru închisorile de stat legea rînduește, că toate scrisorile ce se trimit celor prinși în ele, să li-se dea neatînse, numai pachetele se desfac, ca să nu fie ceva neiertat în ele. Și așa s'a și urmat aceasta tot mereu. De când însă acele prinsori închid în fiorosul lor sin pe iubiiții nostri părinți naționali, „bunii“ și „îndurații“ nostri stăpânitori din Pesta, au aflat de bine, a călca în picioare și această rîndueală, și a se pune în afară de dînsa. Până înainte cu o săptămână le dădeau și lor scrisorile nedesfăcute, de o săptămână încoace însă, așa fiind voea ministrilor din Pesta, li-se desfac de către directorul temniței toate scrisorile, și numai după cetire li-se predau, ca, vezi Doamne, nu cumva noi cei de afară, să le putem cere, în scris, sfaturi în treaba mișcării noastre naționale, ori să ne putem înțelege cu ei te miri ce lucruri „primejdioase“ pentru stat! Măsurile de acestea ce cad în afară de lege, se iau totdeauna numai față cu prisoreni foarte „primejdioși“ și se vede că guvernul din Pesta îi ține de atari și pe iubiiții nostri bărbați închiși.

Ce păcătoși acești ministri, și ce hiene fără inimă, care în aceea își afla mai mare plăcere: a putea amări zilele popoarelor nemaghiare și ale frunțașilor lor! Dar' aceea ce ei doresc, tot nu au să ajungă! Causa noastră dreaptă înainte va merge, și încă cu atât mai cu putere cu cât mai multe cătuși vor cerca, să ne pune nouă pe mâni, mai multe lăcate pe gură și mai mari pedeci în cale. Ca un vifor care toate le înfrânge în drumul său, arbori și stânci, așa ne vom duce noi oblu înainte, până ce la isbândă vom ajunge! Despre asta fiți incredințați și voi, frați ai fidovilor, din Pesta!

Procesul d-șoarelor române.

(*) Purtarea cea atât de hotărâtă și de românească a domnișoarelor ce au fost aduse în judecată pentru purtarea colorilor naționale române, a stîrnit pretutindenea pe unde i-s'a dus vestea, o bucurie foarte mare, și o adevărată însuflețire și mândrie, că neamul nostru românesc, sormanul nostru impilat neam românesc, poate se arate lumii, pe lîngă atîta bărbați luptători bravi, încă și astfel de neînfricate fiice!

În Sibiu d-șoarele române care n'au fost aduse în judecată, mândre de purtarea sorioarelor lor, în ziua următoare judecării, Joi în 1/13 Decembrie seara, au dat în onoarea acestora un banchet, la care a luat parte un prea frumos număr de domni, doamne, domnișoare și tineri.

În fruntea meselor stăteau sîrbătoritele patru acuzate: d-șoarele *Eugenia Simonescu, Leontina Simonescu, Letiția E. Roșca și Elena Cunțanu*, în mijloc cu apărătorul lor, dl *Dr. Amos Frîncu*, avocat.

Au fost de față, afară de d-lor, după cât ne-am putut însemna, încă următoarele:

D-nele Simonescu, Cunțan, Frîncu, Moga, Tilea, Valeria Popescu, Russu, Bogdan, Moldovan, Vecerde, Șuluț, Vestemian și altele.

Sînt aproape! Pe piept toate
Poartă mîndre trei colori
De cari inima-ți săltează!
Spre luptaci înaintează,
Și viteze-i presărează
Cu ghirlande și cu flori! . . .

Erați Voi; și-a Voastre toate
Sorioane eroine,
Alergînd mîna s'o dați
Celor în vîrtej luați
Luptători — părinți și frați —
Pentru-a 'ntreg neamului bine!

Ear' din clipa fericită
De vitează alipire:
S'a 'ntreit în inimi focul!
Și de-atunci peste tot locul
Și curagiul și norocul
Mare e 'ntr'a luptei șire!

Azi de teamă nu se știe!
Cum se știi? Când ai aproape
Îngerii cu-a lor cîntare:
Mergi voios în lupta mare,
Și de cazi: cu nepăsare
Lași sub glîi să te îngroape! . . .

Dar' nebunul vîrtej prins'a
Și-un mînunchiu drag dintre Voi!
Voi a-ți ris cu veselie
Și-a-ți răspuns superbe: fie!
Pentru neam și-alui mîndrie
Pătîmim cu drag și noi!

De Voi mîndră, Romînimea
Fericită lumii spune:
„Eată-mi scumpele fecioare
De curagiu însuflătoare,
Care strigă viu sub soare:
„Totul Pentru Națiune!“

Sibiu.

Ioan Moța.

Fecioarele Vestale.

La vechii Romani erau așa numitele „vestale“, fete fecioare, care aveau chemarea de a îngriji, ca focul de pe altarele de jertfă, nici-odată să nu se stingă. Și erau la Romani multe vestale. Și până ei se puteau mîndri cu mulțimea vestalelor, fetelor fecioare, până atunci ei au biruit lumea, și lumea uimită privia la vitejia și tăria acestui mare popor! Dar' vai, cu vremea, cu vremea, vestalele s'au imputinat, au perit chiar, ear' cu ele deodată s'a potolit și stîns și focul, pe urmă și spuza și schinteile din urmă de pe sîntele altare! . . . Rușinea perise și în locul ei răutatea luase locul. În brîu femeia romană nu mai purta furca, nici între degete fusul, ci podoabe străine și lucitoare în brîu, și inele scumpe în degete! În drum nu mai răsuna isbiturile țesetorelor la răsboiu, ci hohotul femeilor desfrînate, și rîngitul bărbaților slăbănogiți, stricați! . . . Vremurile cele frumoase de mîrire și glorie trecuseră,

D-soarele Lucreția Popescu, Agnes Cristea, Zina, Aurelia și Eugenia Moga, Hortensia Mihaiu, Olimpia Neagoe, Silvia Trifan, Aurelia Henzel, Elena Tăbăcar, Teresia Jurca și altele, — și un frumos număr de domni și tineri.

La ceasurile 9 s'a început petrecerea.

D-soara *Lucreția Popescu* a rostit, drept deschidere, o scurtă dar' frumoasă vorbire, salutând pe acuzate și fericindu-le pentru ținuta lor bravă în fața judecătoriei. Publicul a izbucnit în puternice bateri în palme și strigări de „*se trăiască*” la adresa sărbătoritelor.

Di *Rusu-Sirianu* cetește, după acestea, telegramele de felicitare ce au sosit din deosebite părți locuite de Români, la adresa d-soarelor improcuate. Anume o telegramă dela: *Surorile Slovace din Turocz-Sz--Märin*; telegrama din *Arad* dela dl V. Mangra; dela *fetele din Brașov*; dela *surorile din Abrud și jur*; dela Români din *Deva* prin dl Fr. H. Longin; dela redacția ziarului sârbesc „*Zastava*” din Novi-Sad; dela d-na Ana Istrati din *Boița*; din *Cernăuți* dela Români de acolo, subscriși vre-o 50; dela Elena Năstruel din *București*, și altele. . .

Începută astfel cu însuflețire, petrecerea a decurs cu veselie și dragoste, cald ca într'un cerc familiar, rostindu-se și mai multe vorbiri.

Di *Demetriu Cunțanu*, profesor seminarial, părinte a uneia dintre sărbătorite, a ținut întâia vorbire întru cinstea apărătorului acuzatelor;

D-soara *Eugenia Simonescu* răspunde d-soarei *Popescu* și surorilor ce au pus la cale petrecerea întru cinstea lor, incredințându-le că vor fi totdeauna tot atât de hotărâte când va fi vorba de ceva românesc;

Di *Rusu-Sirianu* închină întru sănătatea părinții acuzatelor, cari pot fi mândrii de fiecele lor;

Di *Dr. A. Frâncu* răspunde d-lui *Cunțanu* și apoi închină pentru poporul

apuseră; abia ca din poveste se mai știa de ele, — ear' cu ele apuseră și mărirea marelui popor . . .

Ear' încă din vremile cele de înflorire se spune, că, ci-că un „*tribun*” (păzitor al legilor) mergând într'un țințirim, a dat acolo peste o căpătină de om; el a prins-o, a ridicat-o și ca în glumă 'i-a zis: Hei, poate demult o fi că n'ai mâncat, haid, te ved bucuros la mine la masă! “ Dar' abia zise, și căpățina îi scăpă din mâni și duruindu-se de trei ori, eată numai că se face din ea un flăcău drăguț și mândru, dragă Doamne, cât minune mare!

Uimit fiul tribunului îl ia de mână și-l duce la casa tatălui său, și-l ospătează bine, ear' feciorul cel străin îl roagă pe feciorul tribunului, că acum să vină și dînsul la el, în schimb. Cu inima cât un purece de frică, feciorul de tribun pleacă. În țințirim s'au dat amândoi peste cap, și într'o clipită periți au fost. Dar' ei s'au pomenit într'un loc frumos, Doamne, cu aer dulce, și cu o masă mândră, așternută, și aci s'au pus la ospătat. Totul era

român care se poate fall cu astfel de fice eroine;

Di *Ioan Moța* cetește poesia pe care o publicăm în foia noastră de azi, scrisă din acest privilegiu întru onoarea sărbătoritelor fecioare;

Di *Gustav Augustini* talmăcește simțemintele de iubire și alipire a surorilor slovace către cele Române;

Di *Eug. Pătăcean* închină ear' în onoarea noaueilor și frumoaselor luptătoare.

Fiecare vorbire era acoperită de aplausele și strigătele pe „*se trăiască*” ale publicului.

Și astfel cu însuflețire și voe bună s'a petrecut până la miezul nopții, când mai salutând odată pe frumoasele sărbătorite, ne-am depărtat la ale noastre, încântați și mândri, dorind din inimă, ca să de Dumnezeu multe fice brave ca acestea, neamului românesc.

În legătură cu acestea dăm în cele de mai jos și câteva părți din frumoasa vorbire de apărare, pe care d-l avocat *Dr. Amos Frâncu* o a ținut în fața judecătoriei cercuale, în ziua pertractării procesului d-soarelor. D-sa după-ce dovedește frumos și întemeiat pe lege, că întreg procesul e pus la cale pe un temei greșit și prin o întortochiare a legilor, vorbind despre colorile naționale române, arată că e drept că legea oprește purtarea colorilor străine, dar' protestează contra vorbei, că colorile noastre naționale, ar fi și ele „*străine*”!

„Doresc să arăt — zice dl *Dr. Frâncu*, că colorile naționale românești nu sînt străine în patria aceasta, precum nici Românul nu e străin în patria sa proprie. Dar' nu sînt străine nici pentru-aceea că sînt colorile vechi de veacuri ale Ardealului și ca atare nu se pot socoti de străine. Pentru a dovedi aceasta aduc înainte pe însuși dl *Réthy Lajos* (dela Deva) care numai pretin nu e Românilor, și care la anul 1884 în o vorbire a sa a zis că colorile naționale române sînt colorile principatului Ardealului, și ca pe atare le-a primit poporul român, și dela începutul veacului de față, le-a folosit și le folosește. Réthy 'și-a terminat vorbirea cu următoarele cuvinte: „Români din Ardeal au primit la începutul acestui veac colorile ardelenesti, la 1848 în

fruntea oastei lui *Iancu* falfăiau aceste colori prin munții Transilvaniei, care însă s'au dat apoi uitării și s'au prefăcut în colori naționale românești”. Arată apoi că colorile României, deși aceleaș, se deosebesc de ale noastre prin așezarea lor, ale noastre sînt: *roșu-galben-vedust*, ear' ale României chiar întors: *vîndt-galben-roșu*.

„După toate acestea cer să se însemne — zice mai departe dl *Frâncu* — că colorile purtate de domnișoarele acuzate nu sînt colori străine și astfel nu pot să cadă sub nici o pedeapsă. Și încă cu atât mai virtos nu, că poporul român în decursul veacurilor a folosit neîmpedecat aceste colori, colorile sale naționale. Drept pildă aduc că la anul 1876 când Matestetea Sa a vizitat preagrațios țințururile noastre, *Maiestetea Sa a fost primit de un banderiu, în fruntea căruia a filfăit stindardul tricolor, și întreg orașul Sibiu a fost înfrumusețat cu stindarde din acest tricolor*. Ministrul *Trefort Agoston* în călătoria sa prin Ardeal a fost însoțit deasemeni de o suită ne onoare în frunte cu stindardul național român. Această pildă din urmă numai pentru aceea o am adus nainte, pentru-că despre Trefort încă zeu că nimenea n'ar pute spune că ar fi nutrit dragoste față cu Români și față cu viața națională română, și cu toate acestea n'a avut nimic în contra tricolorului național român. În urmă mă provoc și la împrejurarea, că Excelența Sa metropolitul *Miron Romanul*, la toate zilele mari a arborat stindardul românesc, și judele cercual, care are cunoștință despre aceasta, n'a făcut nici când nici un paș în contra acestuia!

„Dar' nici rënduelile legii nu opresc folosirea acestor colori. Dovadă e, că capitala Ungariei, *Budapesta*, precum și comitatul *Albeinferioare*, folosesc tricolorul românesc; tot asemenea tricolorul românesc este coloarea *kulturegyet-ului* transilvănean, prin urmare nu sînt colori oprite! Dar' pe de altă parte o opreliște de asemenea natură ar fi o poruncă nedreaptă; prin o asemenea opreliște ar suferi egala îndreptățire a naționalităților! Dacă compatrioților nostri sași le este ierată purtarea nevătămată a tricolorului lor național, ar fi cea mai vedită nedreptate oprirea Românilor dela acest drept al lor.

„Din toate acestea, onorata judecătorie se poate incredința că tricolorul național român nu este nici străin în țeara aceasta și nici nu înseamnă o pornire contrară statului. Colorile acestea au stat totdeauna în serviciul onoarei

aici așa blând și mângăios și fără de sfârșit, cât feciorul de tribun abia luă seama, că de pe pomul de deasupra lor au căzut, în răstimpuri, două frunze veștejite. Feciorul de tribun, părăndu-'i abia o zi de când e aici, se ceru să se întoarcă acasă. Prietinelui său îi dete voe. El veni ear' pe lumea asta, dar' înzadar își mai căută el casa părinților sei și pe ei, nimeni nu le mai știa de urmă, abia ca din poveste de nume, că cu mii de ani mai nainte ar fi trăit, — bag-seamă cele două frunze căzute dincolo de pe pom, însemnau două mii de ani. Dar' umblând năcăjit fiul de tribun, eată dă peste un călugăr bătrân, neputiucios. Acesta îi spune, că de vrea să mai de de rămășițe din al seu neam, de a sei bravi părinți aminte aducătoare, să le caute de parte spre Răsărit, în văile Carpaților, acolo doar' va mai găsi! . . .

Și el, s'a luat, după îndreptarea genului poporul român, și a mers și a mers, peste văi și peste munți, peste țeri și peste mări, căci un dor tare îl împintena, că să caute și să afle pe urmașii neamului seu mare. . .

Și el a venit . . . la noi a venit . . . și da, a aflat; a aflat pe vrednicii urmași ai neamului seu mare, pe semenii părinților sei: a aflat pe părinții de azi ai poporului nu mai mult Roman, ci Român, puși însă în temițe, ferecați cu zăvoară, cu lanțuri . . . Și a aflat și pe urmașele vestalelor sale . . . pe voi, bravelor fice române, pe voi, croinelor neînfricate, care și voi ca și înaintașele voastre cu mii de ani nainte, păziți cu sîntenie focul sfânt pe altarul neprihănit național, ca să nu stingă, să nu încete . . . A plâns de durere refnviatul tînăr, vîzînd suferințele părinților de azi ai poporului neam din neamul seu, dar' și de sfântă bucurie a plâns, vîzîndu-vă pe voi, curatelor, credincioaselor și vrednicelor fecioare vestale române, — și întristat și vesel s'a întors ear' pe lumea cealaltă, ca să vestească ce eroi și eroine mândre arată încă lumii rămășițele nobilului mare popor roman de odinioară . . .

Sibiu, Decembrie 1894.

Eugen T. . . .

și al datorinței, ear' flămura cu colorile acestea fâlfâia mândru, și cu biruință cutriera câmpurile de luptă din Europa, răsboind pentru patrie și Tron. Istoria întreagă a Românilor dovedeste, că nici când nu 'și-au ridicat brațul și n'au luptat în contra întregității acestei patrii, și că în lupte de acestea colorile Românilor nici când nu sau văzut. Colorile poporului român sunt semne ale alipirii cu credință către țară și Tron, și ca atare nici oprite nu pot fi, nici nu se pot numi straine! Ear' cei ce o zic aceasta stau în slujba nebunei încercări de a contopi aici la noi toate neamurile într'unul singur, fie și cu puterea! Ear' un judecător dintr'o țeară liberă nu poate să stea în slujba acestei nebunii care nimicește simțul de drept al omului. De aceea cred, că dl judecător nu va primi de teme al ptrei arătara gendarmilor, care au smuls din sanctuarul familiei dame tinere și le-au adus pe banca acusatilor, pentru-că 'și-au arătat simțul lor național român prin purtarea mândrului nostru tricolor. Acestui duh neîngăduitor înzădar i-a zis Séchenyi: „Să nu-i siliți prin foc și sabie, ci să-i primiți între șanțurile constituției (legilor), ca și ei să ne primească pe noi“.

„Acest duh rușinos nu va pute însă să învingă în acest templu al dreptății (judecătoria), pentru-că nu poate uita nimeni că în aceste colcri purtate de acusatete d-șoare, sunt cuprinse toată aducerea aminte a trecutului, dorința timpului de față, și nădejdea viitorului! Sunt cuprinse tînguirile durerii, rugămintea nedăjduirii, puterea istoriei și nădejdea într'un viitor de aur! Sunt cuprinse simțăminte, pe care judecătorul nu poate să le urmărească, pe care puterea nu le poate birui, căci nu poate să biruiască și n'are putere asupra inimilor!“

„Din toate acestea, cred că reese deplin că pâra de față nu e întemeiată nici pe lege nici pe drept! Și eu nu cer pentru acusatetele mele „grație“, dar' cer judecată dreaptă!“

În urma acestei frumoase și calde vorbiri, judele a vestit numai decât — că amână pertractarea!

Noi ne-am depărtat încântați și d-șoarele au fost viu feliitate de toată lumea română, și, precum am spus, li-s'au dat și fiecăreia câte un buchet de flori!

Din dieta României.

(*) Iubiții nostri frați din Țeara-Românească, în inimile cărora află răsunset toate strigătele noastre de durere, și care se bucură de bucuria noastră și se întristează de întristarea noastră, — au început ear' a vorbi despre noi cu tot focul și cu tot avântul unei inimi de frate!

Dieta Țerii-Românești s'a deschis abia săptămâna trecută. Îndată însă ce s'a deschis s'au și ridicat vorbitorii și au adus ear' vorba despre noi și ale noastre treburi.

Astfel între altele dl Filipescu primarul capitalei București, a zis că guvernul român poate și trebuie să se pună să mijlocească pe lângă cel unguresc spre ușurarea fraților subjugati. Guvernul (român) are chiar mijloace de a face aceasta, de pildă când cu încheierea contractelor de negoț între țeri. Vorbitorul a recunoscut că asuprirea Românilor ungureni formează un punct negru în legăturile României cu împărăția vecină. Chestia națională, zice dl Filipescu după o vorbă a lui Gambetta, este de așa natură, încât totdeauna trebuie să ne gândim la ea, dar' nici-odată să nu vorbim prea mult de dînsa!

Un alt deputat, dl A. C. Cuza, atrage și dînsul luarea aminte a guvernului asupra suferințelor Românilor din Transilvania, zicînd că chestia lor trebuie cât mai curînd deslegată.

După ei a mai vorbit dl Barbu-Stefănescu Delavrancea, unul dintre cei mai aleși vorbitori ai dietei române. El ne-a luat cu multă căldură în apărare, întrebînd pe guvern că dacă poate el face ceva pentru noi, precum a zis dl Filipescu, că poate, atunci de ce nu face?

Și au mai vorbit și alții, unii cu mai multă, alții cu mai puțină, dar' fiecare cu dragoste, cu căldură pentru noi, arătînd că dacă ar pute mult ar face și mult ar jertfi pentru ca să ajungem și noi odată a ne bucura de o soarte mai

bună, mai binecuvîntată, decât aceea cu care azi ne milostivește jidovita stăpînire ungurească.

Noi însă datorința avem, să nădejduim ce e de nădejduit și dela alții, să ne încredem și în ajutorul altora, dar' mai pre sus de toate să ne punem toată încrederea în noi înșine, în puterile noastre, umărul nostru să-l punem și cu bărbăție ridicînd să cercăm a răsturna muntele de peatră ce ne apasă atât de greu pe umeri! Și — *D-zeu să ne ajute!*

Milostivirea lor peste noi!

(*) E binecuvîntată de tot, nu-i vorbă, și feliită această țeară! Cum să nu, când are ea în fruntea sa o „alduită“ de stăpînire ca cea ungurească cu *Wekerle*, *Szilágyi* și *Hieronimi* în frunte, această treime căreia ca la nește boi, pardon! viței de aur să închină întreg roiul de slujbași și de gendarmi, și pe care îi tîmăiază cu atîta strădanie și cucernicie toți *Sloim-ii* și *Moritz-ii* cei cu perciuni la urechi și fără perciuni!

Și apoi știut este că precum e sfîntu așa-i și tîmăia! Precum sunt „*Mărhiile-Lor*“ așa și slujbașii de sub mînilor!

Oamenii aceștia nu se gîndesc la altceva, decât la aceea cum să ne facă noaue cetățenilor care-i îngrășăm pe ei din sudorile noastre, vieța mai „dulce“, mai „dragă“, cât de dulcele și de dragul ei se luăm lumea în cap!

Am ajuns acolo, că nici scrisorile ce ne vin nu ni-le lasă în pace, deși pe întreg rotogolul pămîntului, taina scrisorile nimenea nu o atinge, nimenea nu o frînge.

Milostivii nostri domni stăpînitori din Pesta însă, de dragul nostru, au dat porunci ascunse slujbașilor lor, zbirilor poporului, că dacă cumva de cutare scrisoare trimisă unui „hoț de Valah“ nu li să împare, s'o spargă numai decât să vadă ce e în ea, nu cumva cuprinde o primej-

Poesii populare.

Tînguirea măritatei.

Culeasă de *Maria Toma* din Pintic.

Foaie verde trei moliți
Singular' am fost la părinți;
Părinții aveau avere
Eu le eram mîngăiere;
Părinții s'au și 'ndurat
Pe mine m'au măritat,
Peste dealuri, peste văi,
La părinți străini și răi.
Și străinii beau la masă,
Eu le țin lumina 'n casă,
Străinii se veselesc,
Eu cu mult amar trăesc,
Că de-amarul vieții mele,
Și lui Dumnezeu 'i jele.
Frunză verde săcărea,
M'am făcut o păsărea
Și-am sburat la maică-mea,
Și m'am pus pe ferestruică,
Să ved maica cum se culcă,
Ea se culcă suspinînd

Și se scoală lăcrimînd.

Măicuța cum m'a zărit,

M'a-alungat, m'a hțiit:

„Hțiși, pasere, de-acolea,

„Cu dor dela fiica mea!“

— Maică, nu mă alunga,

„Că doar' eu sînt fiica ta,

„Și nu mă nici hțișii,

„Până-ce m'oi jelui,

„Cum trăesc cu străinii,

„Că străinii beau la masă,

„Eu le țin lumina 'n casă,

„Străinii se veselesc,

„Eu cu mult amar trăesc,

„Că de-amarul vieții mele,

„Și lui Dumnezeu 'i jele.

„Maică, măicuțița mea,

„Îndură-te dumneata,

„Și pornește slugile,

„Să-mi încarce straiiele,

„Câte straiie 'mi-le-ai dat,

„Străinii 'mi-l-au purtat,

„Câte straiie am avut,

„Străinii 'mi-le-au vîndut.

„Și câte 'mi-au mai rămas,

„Să le 'ncarce pe trei cară,

„Să le scoată 'ntre hotarē,

„Să le dee foc și parā,

„Să se vadă peste țearā,

„Para la cer s'a sul,

„Părinții vor auzi,

„Para la cer s'a 'nălța

„Părinții s'or invēța,

„Fete la străini a-'și da,

„Cum mai dat, maică, pe mine,

„De nu mai am nici un bine,

„Precum pe mine n'ai dat,

„De străinii m'au mîncat...
*

Lasă-mă, maică, pe voie,

Nu-mi lega de cap nevoie

Las' să șed cu cine-mi place,

Cu htdu silă nu-mi face!...

Măndruța cu nasu lung,

Duce de mîncat la plug,

Uitându-se pe rozoare

'Și-a vîrsat zama pe poale...

die pentru stat, nu cumva cutare scrisoare cu adresă românească și unui Român trimisă, ar' pute da în vîzduh puternicul stat unguresc?

Acum s'a făcut un pas mai departe!

„*Foia Poporului*“ e o foaie pri-mejdioasă, o nenorocire chiar, pentru sta-tul „maghiar“; e un spin în ochii mi-lostivilor ministri unguri, pentru că le face greutate în lucrarea lor maghiarisătoare. De aceea dacă acestei foi se trimite ceva poți să cercetezi, să-i spargi scriso-rile și chiar pachetele, ca să vezi ce e în ele, ce-ți pasă ție că legea nu-ți dă îngăduință la așa ceva! Tu faci legea, tu poți s'o calci; s'o țină proștii, de ce și luminați „*Mărhiile-Lor!*“

Cumcă într'adevăr așa se purcede față de noi, arată și următoarea întâmplare:

Dela *Ilva-mare* s'a pus pe adresa „*Foii Poporului*“ un pachet. Fiind-că el era adresat „*Foii Poporului*“, se putè oare să nu scoată ochii impintenților dela postă și dela solgăbirăime? Aș, de unde! Solgăbirăul de acolo a teregrafat numai decât procurorului din Sibiu că pachetul acela se fie prins și cercetat, *căci poate să se afle în el scrisori ațăătoare și alte hârtii primejdioase pentru stat!*

Ajuns în Sibiu, pachetul în loc să ni se dea nouă, a fost dus la judecătorie, și în fața procurorului desfăcut. Când colo ce se vadă? Erau numai și numai țesături de casă, ștergare și altele, trimise de femeile române din *Ilva-mare* adunate de *Maria I. Constantin* (șese ștergare) *Ana Slavoca* (4) *Eugenia Bulbur* din *Măgură* (3) și *Regina Buzila* din *Sân-Iosif* (9), și trimise aici pentru a fi date mai departe, pentru loteria din București. Nici o scrisoare, nici o tipăritură „primejdioasă“.

I'a fost rușine și procurorului și ju-delui, că solgăbirăul Ilvei îi face să spargă cu multă ceremonie un pachet nevinovat, făcându-se vrînd-nevrînd de ris! Ei au hotărît darea numai decât a pachetului la locul său.

Ne-am înscărbat de-atăta urită prigo-nire, dar' în același timp ne-a cuprins și o milă de acești slujbași păcătoși ma-ghiari, cari tremură de toată frunza, de toată suflarea și mișcarea românească. Rușine să le fie!

Nobilă dărnicie.

(*) Deși vremea dela publicarea veștii că în București se va da o loterie în fo-losul familiilor iubitorilor nostri osândiți, și până la terminul de a putè trimite cine ce voește, a fost foarte scurtă, mult prea scurtă, totuși nobilele inimi ale Româ-nelor noastre de pretutindenea au grăbit în număr destul de frumos și cu destulă dărnicie a dăruit un însemnat număr de lucruri de preț, care se poată fi acolo

vîndute și cu prețul cărora se se tindă mână de ajutor scumpelor familii.

În săptămîna asta, numai după-căt am putut și noi afla, s'au mai trimis:

Din *Turda* 80 de obiecte, țesătură, lucru de casă, adunate de doamnele și d-șoarele române din *Turda* și jur.

Din *Blaj* s'au trimis peste 100 de lucruri de preț, adunate de d-șoarele *Elena Sântion* și *Elena Ciato*. Dintre acestea 40 de bucăți au fost lucrate de copilele române din internatul „*Vancean*“ (școala de fete.)

În *Nădășel* d-șoara *Maria Cioban* și *Mărioara Faraga*, au adunat din *Nădășel*, *Gârbov* și *Feneș* (lângă *Cluj*) mai multe obiecte de lucruri de mână, care, adăugîndu-se la ele cele adunate de d-na preoteasă *Rosalia Vereșmorteian* din *Șardul-ungures*, au făcut mai mult de 70 bucăți țesături și cusături naționale. De acolo se scrie că era înălțător de suflet cum ascultau cu lacrimi în ochi țerancele noastre, când li-se spunea scopul loteriei. Aduceau cu drag obiectele, fiecare după starea ei, cele mai sêrace mai puțin, cele mai avute mai mult, și toate zicînd: e foarte puțin, e foarte puțin ce putem da noi, dar' alăturăm la aceste micuțe daruri dragostea și rugăciunea noastră.

Din *Ilva-mare* și jur, precum spu-serăm mai sus, de asemenea s'au adunat și trimis multe obiecte. Și din câte și mai câte locuri încă, despre cari noi n'am aflat încă. Atăta știm însă sigur, că la *Brașov* sînt adunate până acum zece lăzi mari pline cu lucruri adunate dela Românele noastre din *Ardeal* și *Ungaria*. În acele zece lăzi vor fi cel puțin 5—6000 de obiecte!

Numai până la 15 *Decembrie vechiu*, se mai primesc.

Dărnicia poporului nostru e mare, cât îți varsă căldură în suflet, mîngăere pentru suferințele ce induri în luptă, și încredere în viitorul acestui neam împilat

Nobleța inimii femeii române a eșit de astădată frumos și strălucit la iveală! Sîntem mândri și fericiți a ne numi fiii unor astfel de mame, și frați ai astorfel de brave fiice!..

Avram Iancu.

Suma din numărul trecut:
2255 fl. 62 cr. și 223 lei, 50 bani.

Din *Neos* a adunat dl *Filip Login* dela următorii: *Clement Login* 10 cr., *Titiana Login* 10 cr., *Rodovica Login* 5 cr., *Laura Login* 5 cr., *Angileana Login* 5 cr., *Aurelia Login* 5 cr., *Filip Login* 25 cr., *Măriuca F. Login* 25 cr., *Dionisie Bota* 10 cr., *Ioan Ani* 20 cr., *Miron Bota* 20 cr., *Mariuca M. Bota* 10 cr., *Silvan Bota* 10 cr., *Iosif Popitianu* 20 cr., *Ilie Cr. Dumitru* 20 cr., *Petru Ciforu* 10 cr., *Fodor Cifor* 10 cr., fii *Dionisie Cifor* 5 cr., *Florica Cifor* 5 cr., *Andron Petri* 30 cr., *Grigorie Crăciun* 1 fl., *Grigorie Ani* 20 cr., *Grigorie Lup* 5 cr., *Alexa Cifor* 20 cr., *Grigorie*

Grigovase 10 cr., *Ană Sabou* 5 cr., *Vasilie George* 10 cr., *Ana V. George* 10 cr., *Silivan Dumitru* 20 cr., *Larion Ursu* 10 cr., *Iacob Majoran* 50 cr., *Ioan Marica* 20 cr. *Suma* 5 fl. 40 cr.

Din *Armeni* ni-au sosit dela următorii: *Vasilie Bratu* 50 cr., *Nicolae Ciudra* 50 cr., *Vasilie Oprisiu* 50 cr., *Ioan Hășegan* 20 cr., *Nicolae Muntean* 20 cr., *Teodor Ciuczan* 20 cr., *Nicolae Belascu* 20 cr., *George Hulpuș* 20 cr., *Vasilie Bratu* 20 cr., *Nicolae Oprisiu* 20 cr., *Vasilie Oprisiu* 10 cr., *George Oprisiu* 10 cr., *Ioan Dușa* 10 cr., *Moise Muntean* 6 cr., *Ioan Strbu* 10 cr., *Ioan Bratu* 20 cr., *Vas. Bratu* 1 fl. *Suma* 4 fl. 56 cr.

Din *Cristian* a adunat *Ioan Crișianu* dela următorii: *Ioan Morariu* 20 cr., *Zaharie Morariu sen.* 5 cr., *Zaharie Morariu jun.* 10 cr., *Ioan Balan* 10 cr., *Irimie Muntean* 10 cr., *Elesei Muntean* 5 cr., *Ilie Muntean* 5 cr., *Vasilie Ogneriu* 5 cr., *Nicolae Gișoiu* 6 cr., *George Gișoiu* 10 cr., *Vasilie Berbescu* 10 cr., *Andrieu Casir* 10 cr., *Vasilie Balan* 20 cr., *Vasilie Balan jun.* 15 cr., *Maria Conțiu* 10 cr., *Pastiu Pipernea* 10 cr., *Nicolae Gligor* 10 cr., *Nicolae Angel* 5 cr., *Ioan Vălian* 15 cr., *Dumitru Ogneriu* 5 cr., *Teodor Șurean* 5 cr., *Petru Conțiu* 10 cr., *Ioan Angel* 10 cr., *George Rusciolean* 5 cr., *Maria Câmpean* 5 cr., *Dumitru Șurian* 50 cr., *Ioan Gișoiu* 10 cr., *Vasilie Dragomir* 10 cr., *Ioan Crișianu* 20 cr., *Ioan Dragomir* 10 cr., *Achim Voicu* 10 cr., *Vasilie Balan* 10 cr., *Vasilie Voicu* 5 cr., *Ioan Muntean* 5 cr., *Vasilie Tarnea* 5 cr., *George Gisoiu* 10 cr., *Ioan Valean* 10 cr., *Gligor Voicu* 5 cr., *Vasilie Gisoiu* 10 cr., *Ioan Moldovan* 10 cr., *Vasilie Valian* 20 cr., *Suma* 4 fl. 31 cr.

Din *Dorgos* a adunat *George Groza* dela următorii: *Georgiu Botta* 40 cr., *Alexa Milevan* 20 cr., *Georghiu Groza* 20 cr., *George Pana* 10 cr., *Achim Irimie* 10 cr., *Ioan Antoni* 10 cr., *George Grozav* 10 cr., *Pavel Popescu* 10 cr., *Vasilie Grozav* 10 cr., *Vasilie Grozav* 10 cr., *Traian Muntean* 30 cr., *Partenie Groza* 5 cr., *George Groza* 5 cr., *Vasilie Groza* 5 cr., *Teodor Turcu* 10 cr., *Pavel Blass* 10 cr., *Nestor Dan* 10 cr. *Suma* 2 fl. 35 cr.

Din *Gurariului* sau adunat dela: *Ludovica Stoita* 20 cr., *I. Petrișor* 1 fl., *Silvia Petrișor* 50 cr., *N. N.* 20 cr., *N. N.* 20 cr., *Ioachim Muntean* 50 cr., *Eugen Muntean* 20 cr., *N. N.* 20 cr., *Maria Stoita* 20 cr., *Maria Zittu Mosa* 1 fl., *Dumitru Oancia* 20 cr., *Maria Voicu* 30 cr., *Ioana Tristin* 30 cr., *Oprea Peană* 20 cr., *Maria Cunțan* 50 cr., *Ecatarina Rebeca* 30 cr., *Ionel Manta* 50 cr., *Suma* 6 fl. 50 cr.

Din *S-Săldăbagiu* a adunat economul *George Mangra* dela: *Traian Terebent* 50 cr., *Mihaiu Mangra* 50 cr., *Maria Mangra* 30 cr., *George Mangra* 40 cr., *Vasilie Mangra* 10 cr., *Ana Terebent* 20 cr., *Teodor Faur* 20 cr., *George Iova* 20 cr., *Ioan Mangra* 5 cr., *Arsenie Mangra* 30 cr., *Sofia Mangra* 20 cr., *Atanasiu Băn* 30 cr., *Nicolau Sbirce* 10 cr., *George Buna* 10 cr. *Suma* 3 fl. 45 cr.

Din *Rițișor* a adunat *Petru Luchici* dela următorii: *Petru Roman* 50 cr., *Petra Roman* 20 cr., *Maxim Roman* 10 cr., *Petru Luchiciu* 20 cr., *Sofia Petrica* 10 cr., *Mihail Lagico* 20 cr., *Sofronie Luchiciu* 30 cr., *Iosif Marcu* 10 cr., *Iosif Gaspar* 20 cr., *Maxim Pășleu*

5 cr., Pavel Topor 20 cr., Iosif Lăpădat 10 cr., Coman Mara 50 cr., Petru Curia 10 cr., Teodor Lăpădat 10 cr., Nicolae Popa 10 cr., Adam voina 20 cr., Ioan Neagoe 25 cr., Petra Neagoe 25 cr., Iosif Neagoe 10 cr., Constantin Coja 15 cr., Iulius Meza 40 cr., Dumitru Frățilă 10 cr., Sava Sirmon 10 cr., Nicolae Jurca 5 cr., Florea Jurca 5 cr., Cuzman Luchiciu 10 cr., Ioan Păsule 10 cr., Nicolae Lobodă 10 cr., Floarea Lobodă 5 cr., Cumbrica Lobodă 5 cr., Alexandru Marco 5 cr., Mihail Frățilă 10 cr., Adam Luchicu 10 cr., Nicolaus Vusman 10 cr., Iosif Luchiciu 10 cr., Stefan Luchiciu 5 cr., Mihail Luchiciu 5 cr., Stefan Drăgoi 6 cr. *Suma 5 fl. 81 cr.*

Singuratici ne-au predat: Din *Sibiu*: Militon Cernea 50 cr., Salomia Cernea 20 cr., Paraschiva Cernea 10 cr., Maria Cernea 10 cr. Din *Seliște*: Dumitru Ioan Comșa 1 fl. Din *Cașoțiz*: Ioan Alăman, cantor 1 fl. Din *Cluj*: Stefan Suci 1 fl. Din *B.-Bistrița*: Simeon Monda 1 fl. Din *M.-Cueșdin*: Anastasie Șandor 50 cr. Din *Sângeorzul-rom.*: Dr. A. Monda 1 fl. Din *Moldova-noauă*: Alexandru Popovici 5 fl. Din *Budapesta*: dl G. Costa 2 fl. George Avram, com. Frata 40 cr.

Suma întreagă adunată până acum:
2301 fl. 50 cr. și 223 lei, 50 bani. r.

T. Liviu Albini, dăător de samă.

Ear' pentru liniștirea adunătorilor, care ne impresoră cu scrisori întrebătoare după listele trimise, însemnăm azi de unde ni-au sosit până acum liste, pe care n'am ajuns a le publica. Le vom publica însă pe rând, pe rând. Iată de unde ni-au sosit:

Din Feleac, Cincul-mare, Caplan, Terețel, Băița (com. Hunedoarei), Mihăleni, Herman-Sinpetru, Boroșineu, Erdeiș, Curticiu, Cara, Tirnova, Mișca, Baia-Ilteu, Igrîș, Iarcoșiu, Petea, Vințul-de-jos, Unimăt, Firighaz, Lunca, Srediștea-mică, Jebel, Aciliu-Amnaș, Almașul-mare, Valea-Dosului, Ciclova-montană, Sepreș, Bistrița, Sângeru-de-Câmpie, Blăjel, Gârbova-inferioară, Têrnova, Streja-Cârțișoara, Gladna-rom., Falca, Moldova-nouă, Sebeșul-superior, T.-Cubin, Roșia, Beiuș, Calbor, Căcova, Moniom, Seliște, Hațeg-Bareșdi, Abrud, Rachitova, Țelina, Șilinghia, Veseușiu, Bradu, Dealu, Copandul-de-Murș, Turdaș, Ciceu-Giurgești, Gurariului, Galșa, și alte 50 încă, pe care le vom înșira în numărul viitor.

Mai nou.

Mercurea trecută, în 18 Dec. n. a fost pertractarea din urmă în treaba contragerii pedepselor d-lor G. Moldovan și Andreiu Balteș, înaintea tribunalului din Cluj.

Dlui G. Moldovan, care avea 8 luni închisoare de stat și trei luni temniță ordinară, contrăgându-'i-se pedepsele într'una, 'i-s-au dat nouă luni temniță ordinară.

Dlui Andreiu Balteș care avea odată două și odată trei luni temniță, 'i-s-au dat de tot patru luni temniță ordinară.

Amândoi au fost închiși numai decât.

Dl Moldovan a recurat la Curie.

CRONICĂ.

Abonaților nostri. Am spus-o și o repetăm: abonamentele nu putem primi decât *cu începutul și cu mijlocul anului* (1 ianuarie și 1 Iulie v.) Cei-ce ni-au trimis în luna trecută și în asta câte 1 fl. ca abonament la foaie, sînt trecuți ca abonați pe anul viitor și o vor primi numai dela Anul-Nou înainte. Purtarea socotelilor nu ne îngăduie să primim și dela alt termin, cum o fac foile de zi.

În *Băsești* la a doua alegere de notar întemplată la 10 Decembrie, s'a făcut Românilor o mare nedreptate, alegându-se un Ungur, după-ce din cei trei concurenți Români nici unul n'a fost pus de solgăbiru în candidație. Vom reveni mai pe larg în nrul viitor.

Pentru scumpii întemnițați au dat în *Noslac* liturgii mai multe bune creștine, anume: Paraschiva Luca, Ana Mărgineanu, Ana Harastașian, Saveta Maier, Anica Harastașian, Ana Pușcașiu și Maria Negru. Lăudăm simțemintele naționale și evlavioase ale acestor femei!

Mulțumită. Dl *Nicolae N. Șchiopu* aduce mulțumită ferbinte celor-ce, la îndemnul domnului G. D. Cantor, învățator în Cuciulata, 'l-au ajutat în lipsa d-sale, cu suma de 7 fl. 80 cr. Anume: George D. Cantor 1 fl., Nicolae Chiorniță 2 fl., Nicolae Clem 50 cr., George Niciu 50 cr., Ananie Roșală 50 cr., Moise Fuearea 2 fl. 10 cr., George Crihălmean 50 cr., Nicolae Niciu 20 cr., George I Șchiopu 50 cr.

Aminare. Pe când să încheiem foaia, aflăm că terminul de a se pute trimite lucruri pentru marea loterie din București, s'a mai prelungit, căci tragerea se va întempla abia doar' în Februarie, — și așa cei-ce ar dori încă să trimită ceva, au timp și în luna aceasta întreagă și în Ianuarie la început. Bine e să grăbească cu toții, căci acolo au mult lucru cu însemnarea și împărțirea obiectelor de tras la loterie. Cine trimite prea târziu le face greutăți. Bravelor Române, nu întârziți a trimite! Totul să se trimită la adresa: Domnișoarei *Mariana Tulia Stănescu în Brașov (Brassó), strada Castelului nr. 42.*

Banii (librele, pițulele) de argint de 20 cr. Atragem luarea aminte a cetitorilor nostri, că *piesele cele vechi de argint de 20 cr., precum și cele de aramă de 4 cr.,* care, după-cum se știe, vor eși cu ziua de 31 Decembrie n. 1894 din umblare, se mai pot schimba după acest termin la cassa centrală reg. ung. de stat, la cassa statului din *Budapesta și Zagabria*, la perceptoratele de dare din *Dobrișin, Essek, Fiume, Rab, Cașovia, Cluj, Sibiu, Pojon, Seghedin și Timișoara* și anume până în 31 Decembrie n. 1895. După acest termin nu se mai primesc de loc!

Îndreptare. Pe pagina dinainte la suma adunată în *S.-Săldăbagiu* pentru A. Iancu, e a se ceti 3 fl. 20 cr. în loc de 3 fl. 45 cr., fiindcă trimițătorul a detras 25 cr. pentru postă; ear' din *Dorogș 2 fl. 30 cr.* și nu 2 fl. 35 cr.

R Î S.

Materie trainică.

— Doamnă, v'e stau bun. că e o materie foarte trainică. O puteți purta vieața întreagă și nu se rupe, apoi o puteți întoarce și pe dos...

Doctorul Clark aflându-se odată la un prânz mare băgă de seamă că vecina sa nu vrea să ia dintr'un fel de bucate.

— De ce nu luați din acest fel, Doamnă, să mă credeți că e minunat!

— Doctorul m'a oprit să mănânc astfel de bucate, răspunse doamna zîmbind.

— Aș! prostii! asta nu poate să strice nimănui.... Ce doctor v'a sfătuit la asta?

— Domnul Doctor Clark... răspunse doamna!...

Între două fetițe.

O fetiță de opt ani, care lucrează o păreche de ciorapi pentru „tata-moșu“, zice trist cătră o altă fetiță care și ea lucrează la o altă păreche, pentru al seu „tata-moșu“:

— Ce fericită ești tu, că „tata-moșu“ al tău are numai un picior!..

Un avocat avea un papagal, care știa roști multe cuvinte foarte curat. Odată un biet țeran dela sate, vine și, văzând papagalul, stă încă cu pălăria pe cap, își înholbează ochii cătră el, și își face cruce, deoarece nici-odăia nu mai văzuse așa ceva.

— Măgarule, tâlharule! — îi zise atunci papagalul.

— Mă rog de iertare, — zice țeranul uimit, luându-și pălăria de pe cap, — eu am crezut că ești pasere!

POSTA REDACȚIEI.

Domnului I. M. în Cluj. Da. Există. Nu-i ficțiune.

D-sale Al. Curiedan în Silinghia. S'a primit.

D-sale I. B. în loc. Fii bun trimite-le unei foi literare. Pentru „Foaia Poporului“ nu se potrivesc.

D-sale Nic. Bojir din Jabrica. Cere sfat dela un avocat din apropiere.

D-sale Gr. Avram în M.-Frata. În nrul viitor.

Mai multora care ni-au trimis poesii populare. Fiți cu îngăduință. Vor urma.

Domnului I. R. în Galeș. Va apăre în curând.

D-sale B. I. în Tempobaza. În oare-care număr viitor luăm notiță.

D-sale Trand. Stoian. Dela Anul-Nou încolo începem publicarea mai multor legi. Vom tipări și pe care d-ta o dorești.

D-sale C. P. în Brăzești. La timpul seu vom folosi și povestea d-tale.

Dlui Tului Gruia în Bii-rom. N'am avut răgaz să le cetim toate. În nrul viitor îți dăm răspuns deplin.

D-sale I. Roșu în Ciocova. Numărul cerut de d-ta 'ți-l-am trimite bucuros și a doua-oară, dar' nu-l mai avem. Iartă dară. Poesiile le-am primit, le vom ceti și îți vom răspunde.

D-sale Lazar. Toimătu în Sighișoara. Intreabă pe un medic din apropiere. Numai văzându-te și cercetându-te, 'ți-se poate da sfat.

Pentru redacție și editură răspunzător: **Ioan Ciocotea.**

Proprietar: **T. Liviu Albini.**

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Meseriile la Români.

III.

Propășirea meseriilor.

Până la anul 1848, adică până la ștergerea iobăgiei, noi Români am trăit „în întunec și în umbra morții“. De atunci abia sunt 46 de ani. Școale pe la sate nu erau nici de leac. Meserii Românilor nu le era iertat să învețe, nici cu negoțul să se îndeletnicească.

Preoții și dascălii noștri erau slab pregătiți. Cea mai mare parte din ei nu știau nici atâta carte, cât știe astăzi un copil, care a isprăvit școala dela sate. Deci, ce lumină puteau aceia să împrăstie în popor, dacă înșiși erau întunecați?

Dar' pe când noi duceam o viață amară și eram în cea mai mare neștiință despre ce se întâmplă în alte părți ale lumii, alte neamuri apucaseră pe calea cea bună și făceau spor în învățatură și învățarea meseriilor ș. a.

Născocindu-se mașina de cusut, o femeie lucra cu ea în o zi mai mult ca zece, folosindu-se numai de mâni și de ac.

Cu mașina de îmblătit își sfârșește lucrul în 2—3 zile și cel mai bogat sătean, pe când mai înainte trebuia să țină îmblătitori cu săptămânile și cu lunile. Avea deci val înzecit și însutit și cheltueli mai multe.

Micul ac, mica peană de scris ca și alte lucruri mai mari se pregătesc cu cea mai mare iuțea și înlesnire în anumite fabrici. Sunt fabrici, în care un singur om toarce dintr'odată cu câte 200 și mai multe fuse și în câteva clipite sunt toate pline.

Pildele de acest fel s'ar pute înmulți cu sutele și miile. Credem însă a fi de ajuns pomenind la acest loc numai despre două lucruri minunate, despre carul de foc, care în timp de o zi și o noapte face mai multă cale decât se făcea mai înainte în câteva săptămâni și despre telegraf, care duce vestile, până bate în palme, dela un cap al lumii la celalalt.

Astfel prin înaintarea meseriilor și a științelor de tot felul fața lumii se schimbă cu cea mai mare repejune și, lucru de sine înțeles, cel mai mare profit îl trag neamurile, cari s'au făcut și se fac pe zi ce merge stăpâne peste aceste mijloace de înaintare. Între aceste neamuri, noi Români nu ne prea putem număra. Rămăși îndărăt, cum suntem noi în ale meseriilor, ne trebuiesc încordări mari și înainte de toate avem lipsă să ne luminăm asupra chipului, cum stăm în această privință. Dar' să ne luminăm toți de-arîndul: cărturari și plugari și mai cu seamă plugarii, pentru-că din sinul plugarilor au eșit și ese neîncetat ceata

cărturarilor noștri și tot din isvorul cel plin de putere și viață al plugarilor noștri au să ese cu timpul și meseriașii noștri; cu cât mai în grabă, cu atât mai bine, timp de perdut nu este.

Așa cum stă lucrul astăzi, e cât de rău și de va merge tot așa, are să se adeverească zicătoarea: *«perirea ta din tine, Israile!»*

La satele de ceva treabă au început a se încuibă: Nemți, Sași, Unguri, Jidani ș. a., care ca neguțator-cărcimar, care ca meșteșugar și cu chipul acesta tot mai mult ni-se ia, cu încetul și pe nesimțite, și bucătura care ar fi să ajungă, cu tot dreptul, în gura Românilor.

La orașe apoi, aproape de-arîndul, dăm numai de neguțatori și meseriași străini, așa că ori-ce lucru de trebuință îl cumpărăm mai tot numai dela alte neamuri.

Ear' tot așa mergând lucrurile și de aci încolo, nu poate fi bine. A sosit timpul să ne punem cu tot dinadinsul pe lucru și în privința meseriilor, și fără întârziere să începem a ave tot felul de meseriași români, pe cari apoi să-i spriginim din toate puterile și cu toată inima.

Spre a se vedea, cât lucrăm noi de fără socoteală chiar și acum, când a ajuns lumina la degete și cuțitul la os, să aduc numai două pilde. În Mediaș, ca în toate orașele mai mărișoare, este o școală, în care învață în toate serile ucenicii împărțiți pe la deosebitele meserii din acel oraș. Deosebire nu se face, fie ei de ori-ce nație, sunt siliți să cerceteze această școală. Din darea de seamă făcută de mai marii școlai în vara trecută, se vede că numita școală a fost cercetată de 190 de copii, dintre cari: Sași (Nemți) 144, Unguri 19, Jidani 16, *Români 10* și 1 Țigan.

Așadar' numai 10 copii de Români învață la meserii în Mediaș, deși orașul este încungiurat de comune românești și chiar și în el este un mare număr de Români. Maghiari sunt numai ca de leac în Mediaș și giur și totuși au de două ori mai mulți copii la meserii ca noi. Chiar și Jidanii, cari ca număr aproape se perd în marea mulțime a Românilor din acele părți, ne întrec cu 6 ucenici de ai lor.

Toată lumea pare că-și cunoaște mai bine trebuințele decât noi, cari stăm, cum zice poetul „pustiți și amorțiți“.

Cam ca la Mediaș merg lucrurile și în alte părți, *«mărg încet și rău de tot»*, cum zice zicătoarea românească, și tot nu ne trezim nici în ciasul al unsprezecelea.

Un alt rău tot așa de mare e, că și pe meseriașii cari li avem nu-i spriginim, așa că mulți din ei de abia își tirăsc viața de pe o zi pe alta, ear' alții sunt siliți să iee lumea în cap.

Să aduc și în privința aceasta o pildă dintr'o mie: În Sibiu a început înainte cu un an a lucra de sine un fabricant de casse de fer, cel dintâiu și singurul măiestru-fabricant de felul acesta în toată împărăția noastră. Era om destoinic și n'avea lipsă decât de spriginul Românilor. Și a avut acest sprigin? După abia un an de lucru în Sibiu el a fost silit să meargă la București, de unde zilele trecute a scris între altele: „M'am strămutat din Sibiu la București din mai multe cauze. Mai întâiu: din toată inteligența (cărturarii) din Sibiu numai două trei familii am avut ca sprigin, dându-mi de lucru, ceea-ce e condiție de căpetenie, și fiindcă nu aveam de lucru, nu puteam nici să trăiesc și să suport poverile vieții. . . .“

E dureros și rușinos acest fapt. El arată, că noi Români nici pe puținii măiestri cari li avem nu-i spriginim, cum ar cere folosul nostru național.

Acel măiestru trebuia să rămână aici, ca să ne pregătească zeci de măiestri de felul dînsului și banii noștri să mai ajungă și în mâinile măiestrilor românești și nu tot în ale străinilor.

Pildele puține pe cari le-am înșirat, ne arată de ajuns că fața lumii s'a schimbat în cele din urmă și se schimbă neîncetat tot mai mult față cu meseriile și că toate națiile le îmbrățișează și spriginesc din toate puterile; numai noi Români nu ne deșteptăm *«din somnul cel de moarte»*.

IV.

Plugarii și măiestrii.

Dnul Baiulescu, paroch în Brașov-cetate, a fost scris în anul 1884 o cărticică, despre cum stăm noi în privința meseriilor. Din această carte se vede, că noi Români din Ardeal n'avem nici a zecea parte atâția măiestri, câți au alte nații împreună locuitoare cu noi. Sașii, Nemții, Ungurii ș. a. au mai multe zeci de mii de măiestri, pe când noi abia avem 3—4 mii, deși toate celelalte nații din Ardeal nu fac jumătate din numărul Românilor.

Astfel mai toate lucrurile cari nu le putem face la casă, suntem siliți să le cumpărăm dela străini, dându-le cu chipul acesta privilegiu de-a trăi bine și a se îmbogăți chiar, ear' noi stând locului, fără a face pași înainte.

Neamțul, Sasul, Jidanul, Ungurul și alții, având mai mulți copii, nu-i ține pe toți acasă, făcându-i de-arîndul economi, fiindcă ca oameni cuminte, se gândesc cu pricepere și înțelepciune la viitorul și fecricirea copiilor. Ei zic, și cu tot dreptul, că o moșie, din care abia trăiește tata, cum va pute susține pe doi, trei sau mai mulți copii de ai sei. Și ce fac ei? Ca oameni cuminte țin numai pe câte unul sau doi la economie și pe ceilalți, de ar

avè cât de mulți, îi împarte pe la măiestri, bine știind, că „o măiestrie face cât o moșie”. Cu chipul acesta, ori încâtro te întorci, dai numai de măiestri de alte nații, ear' de ai noștri numai ici-colea. Astfel vedem înaintând conlocuitorii noștri pe toate cărările vieții. Vedem plugari cu stare, vedem măiestri și neguțatori trăind cinstit după munca lor și având privilegiu de a se îmbogăți chiar, cum și de a-și crește copiii mai bine decât noi.

Și pe când conlocuitorii noștri astfel lucră, noi stăm și ne tot socotim, ca să se adeverească și în această privință zicătoarea: „Dă-mi, Doamne, mintea din urmă a Românului!”

Dar' a te mai gândi, și când a ajuns flacăra la degete, e cel mai prost lucru. A venit demult timpul faptelor, a sosit timpul de a ne da copiii la meserii, pregătindu-le un viitor mai tignit și nației zile mai senine.

Să ne facem copiii:

Argăsitori, cismari, clopotari, compactori, cojocari, curelari, croitori, covrigari, fauri, funari, flanelari, barbieri, lăcătari (lăcătuși), bărdași, măsari, măcelari, morari, olari, orologieri, oțetari, putinari (ciubărari), ploscari, perieri, peptenari, pânzari, pălărieri, postăvari, rotari, tipografi, zidari, săpunari, turtari, argintari, berari, butnari, grădinari, hotelieri, mașiniști, sculptori (săpători în lemn, peatră ș. c. l.), pictori, cofetari, fotografi, șelari, tapisieri, neguțatori, fabricanți, urloeri, zugrăvitori de case, tâlpari, sticlari, văpsitori de trăsuri, căldărari, cuțitari, sītari, mănșeri, cărnățari, pardositori, blecheri (tinichegii) și a. m. d.

Toți acești măiestri îi au Nemții, Sașii, Ungurii, Jidanii din țeara noastră, numai noi Românii nu-i avem. Și până când să fie tot așa? „Nu suntem sătui de rele?...“ cum zice poetul Alexandri.

Avându-ne măiestrii noștri, negreșit, starea noastră are să devină mai bună și cu timp o să ajungem a fi o nație înzestrată cu de toate și nu ca acum, robii altor nații.

Ca să ne avem însă măiestrii noștri de tot felul, plugarii români au să-și dea copiii la meserii, dar' chiar și preoții, învățătorii, notarii și alți fruntași de pe la sate trebuie să o facă aceasta. Îndeosebi plugarii sînt chemați a da din sinul lor pe cei mai mulți măiestri.

Pe calea aceasta vom ajunge, ca tata, frații, surorile, cumnații, verii și alte rudeni să cumpere lucrurile de trebuință dela oamenii lor și acestia bucatele, lemnele, vinul ș. a. ear' dela cei mai de aproape ai lor, adunându-se banii și peste tot averea în mâni românești; având cu chipul acesta plugari și măiestri harnici și cu bună prindere.

Și orbul trebuie să vadă, că prin îmbrățișarea meseriilor o să pregătim un

viitor mai bun și mai fericit pentru neamul nostru.

Nu numai cei săraci să-și dea copiii la meserii.

Dacă e să avem cu timpul o clasă sdravănă de măiestri, e de lipsă, ca și cei mai de frunte plugari, preoți, notari, învățători ș. a. să-și împartă copiii la deosebitele meserii și nu cum s'a făcut în trecut și se face și acum, că numai cei mai lipsiți oameni și mai mult de nevoie și-au dat copiii la meserii.

Un părinte sărac și încărcat de copii e silit să-și așeze pe fiul seu unde poate, unde adică nu i-se cere nimic pentru învățătură și în urmăre nu i-se pricinuește cheltueli. De aceea și vedem, că băieții plugarilor noștri se fac aproape numai: păpucari, cojocari și măsari.

Din astfel de copii numai arare-ori vedem eșind măiestri, care să se poată măsura cu măiestrii altor nații. Pentru-că săraci fiind părinții lor, din capul locului îi așează de obicei la măiestri mai de rînd și mai puțin destoinici în lucrurile lor, adese la meșteri-ștrică chiar, dela care nu pot învăța meseria cum se cade în ziua de azi. Ear' după-ce astfel de băieți au eșit ca sodali (calfe), părinții întrebuințează toate mijloacele, ca ei numai decât să înceapă a lucra de capul lor, spre a le pute fi de ajutor. În chipul acesta apoi nici-odată nu vezi din ei măiestri adevărați, care să poată trage deget cu alți soți de ai lor, ci mai totdeauna sînt în coada altora și de abia își tîrlesc vieața de pe o zi pe alta.

Mulți părinți sînt atât de săraci, că n'au de unde-i ajuta să-și cumpere fiii lor nici uneltele neapărate spre a se apuca de lucru.

Nu se întemplă însă tot așa cu părinții mai cu dare de mână. Ei din capul locului sînt în stare să aleagă pentru fii lor meserii, care se plătesc mai bine; sînt în stare de a răsplăti stăpânii pentru învățătură, ear' după-ce fiii lor au isprăvit cu învățarea meseriei, pot să-și pornească pe cale pentru a mai lucra și la alți măiestri și în alte orașe și în alte țeri. Omul, mult umblând, multe învață. Așa apoi e nădejde de a avè și noi măiestri, pe care să nu-i întreacă alții și ale căror lucruri vor fi căutate, ridicându-se astfel la bună-stare și ridicând și bună-starea nației noastre.

Cruțați sobolii!

Țeranii noștri privesc sobolii sau cărțițele ca făcând parte din lighioarele, care ar trebui urmărite și ucise. Când apucă de se sporesc tare, sobolii, nu-i vorbă, ștrică prin aceea, că găunoșesc pământul dintre rădăcini, că mușinoaiile (mușoroaiile) lor îngreuiază cositul și că pricinuesc îngroparea multor ierburi, legumi și c. l. Dar' tot așa adevărat este, că sobolii vè-

nează și îndoapă sumetenie de vermi, melci, rîme, insecte (gânganii) și chiar șoareci tineri, așadar' animale, care aduc mari stricăciuni rădăcinilor și prin urmăre roadelor. Zilnic au ei trebuință de nutrețent îndoit mai mult decum face greutatea trupului lor, spre a-și stîmpăra foamea aevă neînfrenată. Sobolii în număr mare sînt tocmai o dovadă neîndoioasă despre că pământul este molipsit de gânganii numeroase.

Deci să ne mirăm de grădinarii englezi, atât de iscusiți, care s'au îndatinat a cumpăra din Franția apropiată mulțime de soboli vii, spre a-și mântui de gânganiile stricăcioase legumile, florile și ierburile.

În cele următoare vom împărtăși pățania unui econom înțelept din Germania.

„Larvele gândacilor de Maiu (un fel de vermi mari alburii) nimiciră rădăcinile a 4 hectare (aproape 7 jugere cat.) de napi (sfecle) de zahar, așa că a trebuit să sămîn în trei rînduri. Sobolii cășunară și ei stricăciune prin scoaterea fragedelor rădăcini, care apoi s'au dogorit la soare. Vecinii mei încetară a se mai trudi îndeșert și au sămînăat locurile cu altceva. Eu însă am făcut o cercare. Am cumpărat adică 17 soboli vii, pe care i-am slobozit pe câmpul molipsit. Teată lumea a zis și mă ținea de nebun. Vèzînd că nu se mai ivesc mușinoaiie noue, a treia zi m'am pus și am arat din nou, sămînănd a patra-oară napi, care au răsărit foarte bine și au dat roade îmbelșugate, una fiindcă larvele periseră, alta fiindcă, în lipsa de nutrețent, sobolii cumpărați căutaseră un nou câmp. De aci încolo am aplicat regulat sobolii ca vînători subpămînteni. Am îndeletnicit cu prinderea lor pe doi lucrători dibaci. Sobolii mei pribegesc an de an din arături pe fînațe, apoi în grădini și earăși pe câmp. În acest ținut nu se află astăzi om, care s'ar încumeta a ucide soboli și pe seama economiilor mai mari de napi se cumpără, prin mijlocirea ziarelor, numeroși soboli vii, care se aplică la prinderea larvelor în ajunul sămînăatului de napi.

„Prin stîrpirea pădurilor, tufișurilor și pomilor, oamenii au năpăstuit paserile, așadar' pe cei mai buni prieteni ai lor. Ar trebui deci să înceteze de a vîna și ucide pe tovarășii lor subpămînteni, care sînt sobolii“.

Prăsirea și cultura răchitelor de împletit.

Împletitul de coșuri, lese, gratii, corfe ș. c. l. este o măiestrie ușoară și bănoasă, care în timpul mai nou a luat un puternic avînt spre înaintare. Sînt la noi, în aproape fiecare hotar, destule terenuri cari, sădite fiind în regulă cu răchite de împletit, ar forma un izvor de câștig binevenit și dănuitor. În contra vitelor nu

rămâne decât să ocrotim răchitele prin un gard, fie și numai de lăstari, așezați în două rânduri.

Răchitele (răchițele, răchiții) de împletit cer un pământ jilav sau măcar răven, pufăios, lucrat adânc și mănșos din firea sa. Ântăietate se cuvine terenului glodșos din vecinătatea rîurilor și pârăelor. Pământul acru și mocirlos nu le prieste.

Între soiurile de frunte se numără: „răchita de corfe“ (*Salix viminalis*), „răchita purpurie“ (roșie; lat. *S. purpurea*) și „răchita caspică“ (lat. *S. caspica*), care se împacă și cu pământul uscăcios și bogat în nășip.

La prășire ne servim de sade subțiri și 30—40 centim. lungi. Astfel se numesc bucățile ce dobândim prin tăierea ramurilor puternice de un an. Cosorul de tăiat să fie aievea ager. Mult mai spornice sînt foarfecile de pomi sau și de viie.

Pământul ar trebui rigolat toamna, în adîncime de $\frac{1}{2}$ metru cel puțin; altcum răchitele îmbrăncesc dela o vreme.

Săditul se îndeplinește cu ajutorul unui țaruș (pociump) cam lung, neted și bine ascuțit. Sadele se vor înfige în găurile țarușului până oblu cu fața săpăturii sau încâtva mai puțin. Unde terenul este expus la înecări, sadele trebuie înfipte costiș înspre cursul apei. Deosebită grijă vom purta, nu cumva sadele să se așeze de-a întoarsele, cu mugurii îndreptați în jos. Pământul învecinat se va infunda bine cu țarușul și apoi cu piciorul, spre a veni cu sadele în nemijlocită atingere, altcum nu se prind. Isprăvind cu săditul se toarnă apă în șiroaie lungă fiecare sadă.

La sădit se va purcede toamna sau și mai bine odată cu începerea primăverii. Sadele sau nuielele întregi, care s'ar fi tăiat de cu toamnă, se păstrează îngropate pe jumătate în pământ asemenea altoilor.

Cultura mai departe se mărginește la scormonirea în 2—3 rânduri a pământului. Începînd cu anul al doilea, plantele se reslătesc și înecă buruienile așa, încât săpatul ajunge a fi de prisos. Retezate fiind toamna nu departe de pământ și numai la 2 ani odată, răchitele odrălesc cu îmbelșugare și produc nuiele lungi și aievea numeroase. Dacă însă s'ar fi amînând retezarea până-ce a dat căldura sau dacă se reteză prea sus, ciompurile (cotoarele) rămase ușor îmbrăncesc și se uscă. Retezarea se va începe în toamna a treia, nu mai curînd.

Iernarea vaselor cu flori, afară.

Mulți oameni nu știu unde să-și adăpostească vasele cu flori. În locuință e prea cald și adese nu e loc de ajuns. Pivnița e de obicei prea umedă, întunecoasă și adese prea rece, așa că florile trec în putrezire sau degeră. Cu puțină

osteneală florile se pot ierna și afară. Se sapă adică în grădină sau aiurea la îndemână, o groapă mult-puțin adîncă și largă, potrivită cu înălțimea și numărul florilor de iernat. Groapa se căptușește cu scânduri sau gratii (lese) de nuiele groase.

După așezarea în regulă, florile se acoper cu scânduri, punînd deasupra frunziș, paie și c. l. Pe timp senin și călduros, groapa rămâne ziua deschisă, încolo se închide. Când și când frunzele stricate se înlătură.

Drept groapă călduroasă poate servi cutare răsadniță care se adîncește și se îmbracă cu frunziș și c. l. după trebuință.

Florile gingașe, care cer căldură și peste iarnă, se vor ierna în locuință aproape de ferestri.

Apa și adăpatul.

Prin înzestrarea cu apă, care nu ar fi întrunind cerințele trebuitoare, caii, vacile și celelalte animale de grajd tînjesc și capătă boale une-ori primejdioase, asemenea oamenilor.

Apa de adăpat, întocmai ca cea de beuț să fie limpede, curată și nu prea rece. Ântăietate se cuvine apei moale din pârăe și rîuri. Apa prea rece ușor poate cășuna rēcirea stomacului (rînzei) și prin urmare colică, urdinare (cufoare), aprindere de plumâni și c. l. Cel mai ieftin și îndemânatic mijloc este ținerea apei, de azi pe mâne, în grajd, unde peste noapte dobîndește întocmai căldura priinicioasă. A da vitelor apă puturoasă, turbure, molipsită cu urină (ud) sau altcum stricată este a cășuna boale oare-cum înadins.

Pregătirea vinului de miere.

Din boștină (voștină, trevere, trivere, trujnic, monturi) proa-pătă de struguri se poate pregăti un vin destul de bun. După tescuirea strugurilor, se toarnă apă curată în vasul cu boștină, care în ziua următoare se tescuește din nou. Mustul dobîndit cuprinde aproape toate materiile vinului, este însă foarte sărac în zăhar, care se înlocuește turnând miere până-ce „sacharometrul“ arată vre-o 20 de graduri (probe). La $7\frac{1}{2}$ litre de must s'ar veni vre-o $2\frac{1}{2}$ chilog. de zăhar. Ca fiind înzestrat cu zăhar de ajuns se poate privi mustul, în care oul proaspăt nu se cufundă. În urma ferberii, care se întemplă ca de obicei, căpătăm un vin bun, une-ori foarte bun.

Știrpirea păduchilor la vite.

Mai presus de așa numitul „irvînet“ și celelalte materii otrăvicioase este leacul ce se pregătește ferbînd 125 grame de săpun îndatinat în $2\frac{1}{2}$ litre apă de ploaie. Ferberia are să țină numai până-ce săpunul s'a disolvat (topit)

bine. Așa ferbinte cum e, săpuneala se toarnă în 5 litre de petrolu, amestecînd bărbătește vre-o 5 minute. În ajunul folosirii se disolvă (topește) 1 parte de leac în 9 părți de apă caldă. Lecuirea se face ungînd părțile molipsite cu ajutorul unei perii sau bucăți de postav.

Într'un vas bine astupat, leacul amintit se poate păstra 2—3 ani. O însușire prețioasă este, că nimicește păduchii cu deservire fără a vătîma pelea și pîrul.

Contra căderii pe lunecuș.

Nu arare-ori sîntem expuși primejdiei de a căde și a ne chilăvi pe drumuri sau cărări alunecoase. Aceasta se întemplă mai ales după ploii cu îngheț. Un sigur mijloc este ungerea tălpilor cu o materie gătită din 250 grame — $\frac{1}{4}$ chilog. de spirt, 200 gr. „colofon“ și câte 50 gr. de „terpentină“ și „benzină“. În scopul disolvării (topirii) amestecul se păstrează la căldură, într'o sticlă astupată. Ungerea tălpilor uscate se refnoește de 2—3 ori în preajma cuptorului încălzit.

Pe lîngă că împedecă alunecarea, materia amintită mai are și însușirea de a sporî trăinicia tălpilor. Ea se poate păstra cu anii.

Scoaterea petelor de vin.

Spre a înlătura din țesături petele de vin, purcedem așa, că turnăm asupra petelor lapte curat și binișor încălzit în două rânduri. A treia zi, petele încă ude se afumă cu pucioasă, apoi se spală ca de obicei și se uscă.

Din mētasă se scot aceste pete prin spălarea în apă curgătoare limpede și uscare la aer și umbră, ear' din pînzături (fețe) de masă prin spălarea cu rachiu curat de seacă și în sfîrșit cu apă.

Nimicirea stelnițelor.

Pentru de a știrpi stelnițele (păduchii de pîrete sau de lemn) s'au aplicat și se aplică sumetenie de mijloace. În timpul mai nou s'a descoperit un mijloc care, așa ni-se spune, întrece toate așteptările. Vorba este de „acidul acetic“, un fel de spirt oțetos, care se improașcă cu ajutorul unei puști (pompe, tulumbe) de sticlă prin toate crepăturile și găurile pîreților și altor lucruri molipsite de stelnițe. Acidul acetic este mai ieftin decât „praful de insecte“.

În folosul puilor de îngrășat.

Când și când se întemplă că puii de găină sînt hrăniți din greu și totuși nu se îngrășe. Dacă da, atunci trebuie cercetat, nu cumva păduchii zădărnicesc îngrășarea. Ca mijloc se recomandă ungerea cu oleiu (olioiu, uleu) la rădęcina cozii, pe sub aripi și pe osul pieptului.

Știri economice.

Pisica sălbatică. Această pisică (mâță) ajunge lungimea de 50 centim. și înălțimea de 40 centim.; coada este de 30 centim. Ea are trunchiu indelat și cap gros. Părul este lung și des, la cotoiu (cotoc) sur întunecat, ear' la pisică sur-gălbiniu. Fața e galbină-roșiatică cu patru vergi negre, ear' trunchiul zugrăvit cu mai multe vergi spălăcite; pe spinare se află o dungă neagră. Foalele e gălbiniu, târcat cu negru, ear' picioarele vîrgate cu negru. Coada este groasă până la virf și înzestrată cu inele negre. Urmele pe zăpadă (neauă) seamănă cu ale pisicii de casă, numai cât sînt mai adînci și mai mari.

Pisica sălbatică se află în Europa aproape întreagă și trăește bucuros prin munți păduroși, mai ales prin brădet. Ca adăpost și culcuș îi servesc crepăturile stîncoase, scorburile (hortele) de arbori, tufișurile și uneori peste iarnă șurile. Ea vînează bucuros pasări, iepuri, pești și chiar pui de căprioară. Nutrementele ei de căpetenie sînt însă șoarecii și cloșanii. Ea dă uneori năvală asupra găinilor și porumbilor.

Pisica sălbatică se împerechiază prin Faur și fată în Aprilie câte 5—6 sugători chiori, pe cari nu-i apără la primejdie. Ea pare a se împerechia și cu pisica de casă. A vîna pisici sălbatice este primejdios; căci fiind rănite, ele se reped asupra vîntătorului și se apără cu cerbicie, deși altcum sînt spăricioase și fug de om. În prinsoare se imblănzesc când și când.

Maiestatea Sa regina României ca exposantă. Ziarul „Cooperatorul Român” scrie, că M. S. regina României a trimis în ziua de 19 Octombrie la expozițiunea cooperativelor români prin camerierul seu o față de plapomioară de botez pentru principele Carol. Această față a fost brodată de M. S. regina cu măiestrie aieva neasemuită. Ea a fost începută la 17 Octombrie 1893, în castelul dela Neuwied în zilele Sale de suferință, cari o rețineau în pat, încungiurată de perine ca să poată sta în sus și să lucreze la săvîrșirea acestui odor măiestrit. M. S. regina luca zi și noapte, la draga broderie ce trebuia să impresoare la botezul seu, pe dragul copilaș al României. Această minunată broderie a fost isprăvită în castelul Peleş (Sinaia) la 17 Octombrie 1894. Dl. D. C. Butculescu întrebă, rugînd respectuos pe M. S. regina, sub ce titlu să fie expusă broderia. Maiestatea Sa răspunse cu hotărîre: „Doresc să iau parte ca exposantă cu lucrarea mea, fericită că prin această pot aduce încurajare cooperativelor”. Dl. D. C. Butculescu mulțumi adînc Maiestății Sale. Același ziar scrie, că M. S. regina, în nemărginita-i îngrijire, ce are pentru dezvoltarea noastră industrială, lucrează neobosită ca să introducă pe piețele Londrei produsele industriei noastre casnice țerănești. Una din expozantele noastre, d-na Ionescu, care are în Câmpulung un atelier compus din 200 lucrătoare dela sate, a depus la castelul Peleş mai multe stoffe și pânzături foarte fin lucrate spre a fi expedate la o neguțatorie însemnată din Londra.

Pumnalul ucigașului Casserio. De când cu junghiarea prin Casserio a lui Carnot (cet. Carno), presidentul republicii franceze, merg spre bine trebile neguțătorului Veaux (cet. Vo), fabricant de cuțite, arme și c. l. Dela Veaux adevărat a cumpărat Casserio pumnalul (cuțit cu 2 tășuri), cu care a

omorât pe Carnot presidentul. Îndată-ce s'a auzit despre acest fapt îngrozitor, întemplat nu de mult, Veaux a început să primească din toată lumea un potop de comande; căci fiecare voia să aibă o armă de aducerea aminte. Neguțătorul nostru însă avea numai o prăvălie (boltă) mică și nu putea face în destul atîtor cereri. Și apoi el vînduse arma lui Casserio fără să se fi uitat bine la ea și nu putea da cumpărătorilor arme întocmai; el n'avea în prăvălie mii de pumnale la fel. Oamenii însă cereau pumnale spaniole întocmai.

Ce era de făcut? Mai întăiu neguțătorul vîndu pumnalele ce avea, apoi tocni pumnale la o fabrică din Spania și în sfîrșit fu nevoit să țină și 12 lucrători spre a fabrica numai pumnale.

Câtă apă trebuie pomilor? Apa este, care disolvă (topește) mineralele nutritoare cuprinse în pămînt. Ea rîsbate dimpreună cu mineralele disolvate prin rădăcini, trunchiuri, ramuri și celelalte țesături. O foarte mică parte din această apă rămîne în lăuntru, ear' partea covîrșitoare exaburează în aer prin frunze.

Pe temelul mai multor cercetări, pomii, arborii și tufe absorb (sbeau) și apoi exaburează apă în cătăimi aieva uriașe. Așa d. p. din 1 jugăr catastral (= 16,00 stângini pătrați) de pădure exaburează zilnic 3000 litre (= chilog.) de apă în timpul verii, prin urmare în timp de 6 luni peste 1/2 milion litre de apă. Învățătul Haller a dovedit, că din un prun mic exaburează prin frunze în curs de 10 oare peste 17 litre de apă. Pe seama pomilor de pe 1 jugăr trebuiesc în 12 zile 40.000 litre = 400 hect. = 4000 decalitre (= vedre sau ferii) de apă.

Societățile pe acți din Budapesta în 1893. După cifrele publicate de direcțiunea statistice din Budapesta, capitalul așezămîntelor bănești din acel oraș se urcă cu sfîrșitul anului 1893 la 77,590.000 fl.; acela al societăților industriale la 80,900.000 fl.; acela al societăților de asigurare la 8,600.000 fl.; acela al societăților de transport la 13,920.000 florini și în sfîrșit acela al celorlalte întreprinderi la 2,230.000 florini, adevă în total 183,250.000 fl.

Eată acum și dividendele mijloclî: Băncile 10.96 la sută; societățile industriale 8.30 la sută; societățile de asigurare 11.74 la sută; societățile de transport 7.39 la sută.

Meteor. Se scrie din *Lipto-Szt.-Miklós* cu data de 28 Noembrie n.: Aseară am fost martorii unui fenomen (arătări) rar. Cătră oarele 6 cerul ce era întunecat, s'a luminat deodată. Toți credeau că a isbucnit undeva în apropiere foc; îndată însă s'a aflat cauza adevărată a luminii. Înspre Răsărit s'a observat adevărat un corp (trup) luminos, care se mișca înspre Apus și lumina întreg ținutul! Corpul cel luminos avea o lungime de 1 1/2 metri; la un capăt era rotund, mijlocul era vînet deschis și celalalt capăt roșu.

Fabricile de zahăr din Ungaria. În cei din urmă 5 ani producțiunea zahărului în Ungaria a mers sporind cu mare repejune, fabricându-se zahăr și anume în: 1889 din 3,836.881 măji metriche (1 m. m. = 100 chilog.) de napi (sfecle), 1889/90: 6,119.035 m. m., 1890/91: 7,038.511 m. m., 1891/92:

8,485.965 m. m., 1892/93: 8,622.969 m. m. Așadar în curs de 5 ani producțiunea a sporit cu aproape 8 milioane măji met. de napi sau cu 125 la sută.

În 1892/93 s'au produs 1,145.202 m. m. de zahăr, spre care scop au muncit în fabrici 6230 lucrători bărbătești cu plată zilnică de câte 35 cr., până la 2 fl. și 1849 lucrători femeiești cu câte 25—90 cr. Fabricile de zahăr au folosit în anul amintit 2,369.095 m. m. de cărbuni și 12.200 m. m. făinu de oase.

Animale înălbite la întunec. Când cu redeschiderea după 30 de ani a unei băi (mine) vechi, aproape de Bangor în California (America), care nu fu mirarea lucrătorilor, cari au întălnit în adîncime muște cu desăvîrșire albe și avînd ochi roșii, cum și un șerpe în fața laptelui. Negreșit că puii animalelor îngropate au aflat aer și hrană de ajuns, numai cât s'au înălbit sub înfrurirea întunecului beznă.

Câteva din muștele albe au fost expuse luminii într'o sticlă și în curs de abia o săptămână, ele au redobăndit întocmai culoarea (fața) muștelor îndatinate.

A trecut baba cu colacii este o zicătoare datorită obiceiului poporal dela îngropăciuni. După mort vine o babă împărțind copilor colaci. Toți copiii satului se iau după babă, hărțuindu-o năvalnic și cerîndu-i colaci. Cei-ce vin mai tîrziu sau după-ce a isprăvit baba merindea, rămân cu buzele umflate; căci „a trecut baba cu colacii”. Același înțeles îl are zicătoarea: „A întecat bălăia!”

Scăderea vitelor în Statele-Unite nord-americe. La 1 Ianuarie 1893 s'au aflat în total 52,378.283 capete de vită, cu 1,689.307 mai puține decăt la 1 Ianuarie 1892, când au fost 54,067.590 de capete. Numărul porcilor a scăzut dela 52,398.019 la 46,094.807 de capete, așadar cu nu mai puțin de 6,303.212 în timp de un an.

Luați de seamă! Atragem de nou luarea aminte a cetitorilor nostri și a întreg poporului român asupra împregiurării, că cu 1 Ianuarie cîlindarul nou, atăt dutcele (cruceii de aramă de patru) cât și libele (pițulele, fîficele) de căfe 20 cruceri vor eși din folosință și nu se vor mai privi! Până atunci cine are să le schimbe!

Școală de cusut în Bistrița. Ziarul „*Bistritzer Zeitung*” vestește, că în Bistrița s'a deschis o școală de cusut sub conducerea d-șoarei *Sofia Wecker*. Școala e întocmită după cel mai nou metod.

Nouă cale ferată. La 26 Noembrie n. s'a început trasarea (măsurarea) noiei linii ferate ce se va clădi între *Hateg* și *Caransebeș*. Trasarea s'a început la Caransebeș sub conducerea secretarului ministerial *Lakatos*.

Stejar uriaș. La o moșie de lîngă Ebling în Germania se află un stejar (gorun), care măsură de giur împregiur aproape 9 1/2 metri. Nu mai puțin de 35 băieți de școală au găsit adăpost în scorbura (boarta) acestui stejar, negreșit cel mai uriaș din Germania întreagă.

LOTERIE.

Tragerea din 15 Decembrie n.

Timișoara: 57 52 73 7 28

Viena: 29 3 79 56 18

Tragerea din 19 Decembrie n.

Brünn: 26 49 47 29 16

Doi învățăceise primesc în franzelăria lui
Petru Moga[2937] 1-3 Sibiu
strada Poplăcii lângă paro.**Betia**se vindecă prin Antibetin, întrebuintat
cu rezultat strălucit în o mulțime de ca-
suri. Nenumărate mulțumite primite
dela cei vindecați se trimit franco la
cerere. Fiind fără ori-ce gust, se poate
da pătimașului de beție și fără știrea lui.
1 dosă 2 fl. 20 cr., 1 dosă dublă pentru
morbil învechit, 4 fl. 40 cr. trimițându-se
suma din urmă și se trimite franco în
toate țerile. Se capătă la farmacia „La
Vultur“, Lugoj, nr. 112, Bănat.
(2787) 7-8La „Institutul Tipografic“ în
Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului

Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

Portretul domnului

Dr. V. LUCA CIU.

în mărime de 38×28 cm.

Cu 50 cr.

TABLOUL

Deputațiunii române la Viena.

Cu 2 fl.

TABLOUL

„CONFERENCEI NAȚIONALE“.

în mărime 33×50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin
postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților

în

PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor.

Cu 3 fl.

TABLOUL

BIUROULUI DE PRESĂ.

Cu 3 fl.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, str. principală nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000 Fond de rezervă fl. 70.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

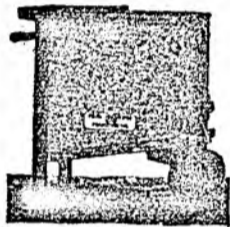
După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la prezentarea libelului fără abdicere.Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan
după sosirea comandei.

[1418] 19-27

Direcțiunea institutului.

Sfirmitoare de cucuruz (porumb)

de mână și cu motor, cu efect dublu sau simplu, cu sau fără ventilație.

Pine pentru curățit. cerealelor,**Mașini de sortat cu trior,****Prese de fân și de paie,**

de mână, stabile și mobile.

Mașini pentru pregătirea de nutreț,**Tăietoare de nutreț,****Tăietoare de napi și cartofi,**

[2276] 4-10

Pine de bucățit și zdrobit,**Aparat pentru muiatul nutrețului,****Cuptoare cu cazan de economie pentru nutreț de vite etc.**

de construcția cea mai excelentă și mai bună fabrică

PH. MAYFARTH & CO.

fabrici imp. și reg. excl. priv.

de mașini agricole, turnătorie de fer și ferărie cu vapor.

VIENA, II., Taborstrasse Nr. 76.

Cataloage gratuit — Representanți și comisionari sînt de dorit.

2 medalii de aur
și
13 de argint.9 diplome
de onoare și
aprețiere.

IX.

Praful Korneuburg

[482] 38-45

al lui KWIZDA pentru nutrirea vitelor

cai, vite cornute și oi.

Prețul unei cutii 70 cr., 1/2 cutie 35 cr.

De 40 de ani folosit în cele mai multe grajduri, la lipsa de apetit, mistuirea
rea, la ameliorarea laptelui și la augmentarea cantității laptelui la vaci.Să se observe bine
marca și să se
ceară expres:
Praful Korneuburg
al lui Kwizda
pentru nutrirea
vitelor.

Depozitul principal:

Franz Joh. Kwizda,
liferant ces. și reg. austro-ungar
și reg. român.**Farmacia cercuală
Korneuburg I. Viena.**Veritabil se poate
căpeta în toate
farmaciile
și drogueriile din
Austro-Ungaria.

Bazarul vienez de coroane

Viena, V/I Rüdiger-gasse Nr. 1, Blumenhaus,

este una dintre cele mai solide și mai plăcute firme din monarhie, unde se pot comanda cei mai necesari articoli, toți cu 1 fl. Fiecare obiect are valoare îndoită, costă însă numai 1 fl.

1 florin sau 2 coroane fiecare bucată.

La coroana

ungară.

La coroana

ungară.

Oroloage de buzunar

regulate precis, recunoscute ca de cea mai excelentă calitate, cu mecanism-remontoir veritabil, neperitor, de argint, metal lustruit, precum și de argint probat de 13 loți, admirabil lucru, foarte frumos gravate, cu sticlă de cristal, cu aparat de secunde și arătătoare, toate se trag la mâner fără cheie și ajustate splendid cu toate inovațiile tehnice moderne de arta orologeriei, regulate precis foarte punctual, se capătă în 4 sorte.

Numai fl. 3.

fl. 3. un orologiu remont. de buzunar, de nickel, dela Chicago cu arătător de secunde, cu werk precis regulat. fl. 3.

fl. 4. Un orologiu remont. de nickel, fin de prima cal., construcț. cea mai excel. și mai punctuală cu minutar. fl. 4.

fl. 5. Un orologiu remontoar de nickel cu capac dublu și werk regulat precis. fl. 5.

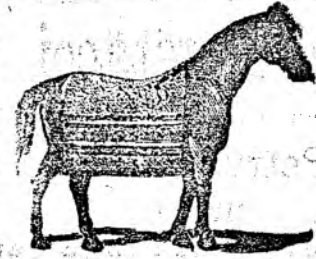
fl. 6. Un orologiu remont. de buzunar, de aur amer., cu trei capace, fin aurit, abia se deosebește de aurul verit., gravat frumos și punctual regulat. fl. 6.

fl. 7. Un orologiu remont. de buzunar, de argint veritabil, cu coverișe fin gravate, precis regulat. fl. 7.

fl. 9. Un orologiu remont. de buzunar, de argint veritabil, cu capac dublu, fin gravat și precis regulat. fl. 9.

fl. 12. Un orologiu de buzunar, anker remontoar de argint veritabil cu 15 rubine, merge precis. fl. 12.

Toale de cai Numai fl. 1.65

Numai fl. 1.65 Pro bucată.

Toale de cai

3600 splendide așa numite.

se vor vinde cât mai iute pe preț jumătate, după ce furnisarea s'a sistat. Aceste splendide țale de cai sânt 190 cm lungi și 130 cm late, provăzute cu margini vârgate, groase ca o scândură, cât durează ca un cojoc, și costă acum, cât face proviziunea, borăure bogate pro bucată

I-a cal. economie fl. 1.65. II-a cal. domnești fl. 2.50. III-a calit. bir.

1 florin sau 2 coroane bucată.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-doucle cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de argint veritabil, 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă. 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păslă moale foarte țiuătoare 1 fl.	4 cravate bărbătești fiecare în altă formă și coloare, foarte fine 1 fl.	1 păreche mănuși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașe bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărb din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărb. într'o coloare ori cu vârgi frumoase 1 fl.	3 păreche ciorapi fem. într'o coloare sau cu vârgi frumoase 1 fl.	1 eorsetă curasată, fason parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașe femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păreche ismene fem. din șifon, cu broderie fină 1 fl.	1 sucnă călduroasă, cu brodure 1 fl.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spelat. 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, caro, chivit, 1/4 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1-3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stofă de jute desin frumos 1 fl.	1 cearceafă de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, caro, chivite 1 fl.
1 față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătăasă 1 cot de mare și în orice coloare 1 fl.	3 batiste de mătăasă de Lyon, în mai multe colori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 1/4 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 spiț de țigară spumă de mare veritabilă cu chichlibar 1 fl.	1 pipă pentru burghezi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu iuteala fulgerului 1 fl.	1 portmonen tot din pele cu incheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpaș cu o lumină intensivă 1 fl.	1 atulă de cusut de mătăasă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoaterea dopurilor. 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculițe franc din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțițe de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
1 țiuătoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 1 fl.	Împăratul și Împărăteasa, 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 briciu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Numai fl. 5.75

costă o bucată întreagă de 30 coți, de pânză de casă excelentă, trainică, solidă, de calitate lată

Numai fl. 6.25

costă o bucată întreagă de 30 coți de haine de pat din Sternberg, prima calitate, bună de spelat în toate colorile, foarte trainică.

Numai fl. 5.50

costă o bucată întreagă 30 coți, prima calitate oxford, în toate colorile, soiu trainic, pentru cămăși și rufe de casă

Numai fl. 5.50

costă o bucată întreagă 30 coți, calitate excelentă pentru cămăși Schifon, fină ca cea din in, foarte bună și trainică.

2 florini fiecare bucată.

1 păreche pantaloni de iarnă pentru bărbați, făcut elegant în toată mărimea 2 fl.	1 jachetă pentru domni și dame în orice mărime. 2 fl.	6 metri de covoare, sortă bună, cu brodură colorată 2 fl.	1 covor pentru așternut, înaintea patului, frumos lucrat 2 fl.	1 perdea modernă pentru ferestri de jute sau dantele 2 aripi complete 2 fl.	1 tacâm de masă pentru 6 persoane, 1 pânzătură, 6 serviete fine 2 fl.	1 bucată pânză garn. 1/4 lătă 7-8 metri lungă, deasă 2 fl.	3 bucăți cămăși de oxford pentru lucrători foarte trainic lucrată 2 fl.	1 blnșă de dame modernă din satin fin, muștra cea mai nouă 2 fl.	1 serviciu din porcelan de cafea pentru 6 persoane, 15 bucăți, 2 fl.	1 pelerină de iarnă din lână 1/4 mare, groasă călduroasă 2 fl.	1 stampilă de cauciuc cu orice nume, dimpreună cu coloare 2 fl.	1 lanternă magică pompoasă cu figuri mari și cu instrucțiune 2 fl.	1 plapomă excelentă și bună, lucrată în coloare vână și roșie 2 fl.	1 cușmă fină pentru domni 2 fl. 1 muff pentru dame prima calitate 2 fl.	1 cămașe de flanel pentru domni în toate colorile, foarte călduroasă 2 fl.	1 batistă de Lyon veritabilă de mătăasă, mare, în orice coloare. 2 fl.	1 păreche de feșnice de salon Alpacca, fason mare, elegant 2 fl.
---	---	---	--	---	---	--	---	--	--	--	---	--	---	--	--	--	--

Pentru atențiune: Comande în scris se trimit în 24 oare, cu rambursă postală sau trimițându-se banii înainte, mărfurile, care nu convin se pot îndată schimba, sau banii se trimit înapoi prin firma:

Wiener Kronen-Bazar FEKETE in WIEN V., Rüdiger-gasse Nr. 113.